
Zachování krajinného rázu NP Šumava část II.



Hodnocení kulturní krajiny

Kulturní bezlesí na území NP Šumava



STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY



OBSAH

1. CHARAKTERISTIKY PLUŽIN.....	3
2. DŮVODY PRO ZACHOVÁNÍ KULTURNÍHO BEZLESÍ.....	10
3. FORMY NARUŠENÍ PLUŽIN.....	13
4. OBECNĚ PLATNÉ ZÁSADY ZACHOVÁNÍ KRAJINNÉHO RÁZU.....	17

1. CHARAKTERISTIKY PLUŽIN

Plužinou rozumíme zemědělské zázemí obce. Tedy veškerou zemědělskou půdu, která k sídlu náležela.

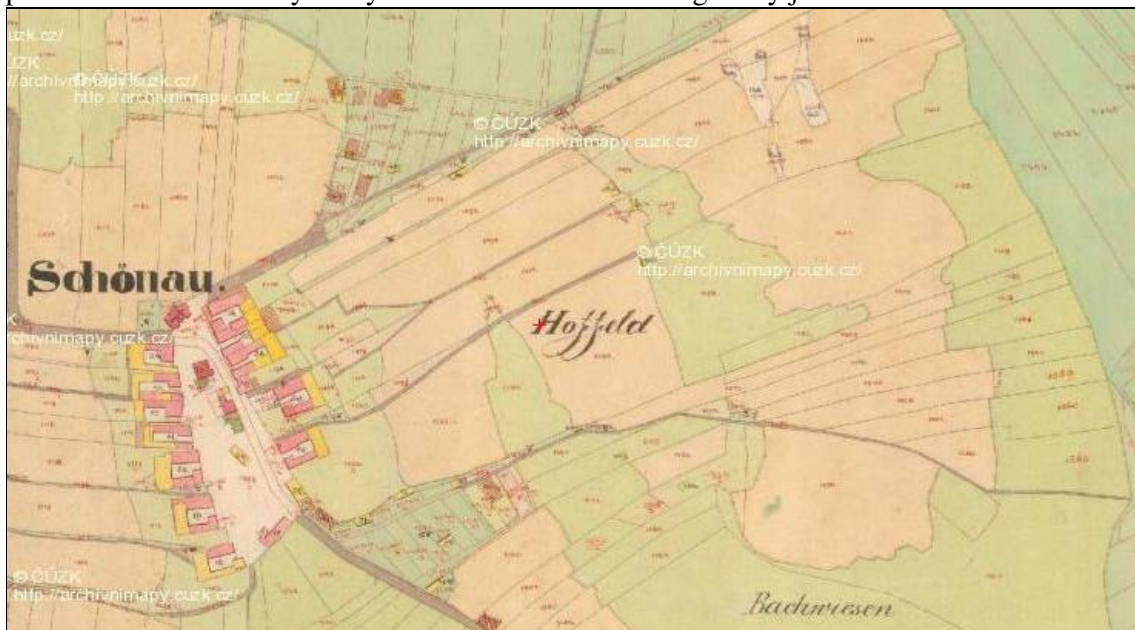
Podle tvaru pozemků a jejich prostorového uspořádání můžeme vymezit několik typů plužin. Na charakteru plužiny se podílela zejména doba jejich vzniku, způsob dobového obdělávání pozemků, způsob jejího založení a půdorysný typ sídla. Jednotlivé typy byly dále lokálně modifikovány podle přírodních podmínek (charakteru reliéfu, stupně zamokření, atd.).

Typy plužin vyskytující se v Národním parku Šumava:

Traťová plužina – vznikla v důsledku trojpolního způsobu hospodaření a používání těžkého pluhu. Traťová plužina vznikala v nově osídlovaných územích. Tyto plužiny jsou typické úzkými a dlouhými pruhy pozemků. Každý sedlák v obci měl pruh pole v každém z třech bloků traťové plužiny. Šířka jednotlivých pruhů byla dána především počtem statků v obci – tj. počtem pruhů, na který bylo nutno každou trať rozdělit. Vesnice zde byly poměrně malé, a tak jsou jednotlivé pruhy oproti většině území České republiky poměrně široké. Celkově se zde nejedná o typické příklady, ale spíše o přechodné formy. Toto základní členění na tři hlavní tratě je často doplněno dalšími tratěmi s obdobným členěním a vizuálně se tak blíží děleným úsekovým plužinám. Od nich se odlišuje zejména způsobem vzniku. Časté je záhumenicové uspořádání tratí v návaznosti na sídlo. Pruh pozemku zde přímo navazuje na usedlost k níž náleží. Tato plužina zasahuje do NP Šumava pouze okrajově v sídelním pásu na levém břehu Vltavy.

Tyto plužiny se zde pojí výhradně s návesními vesmi. Jedná o sídelní typ používaný v době vrcholné středověké kolonizace. Ta zde vyznívala až v druhé polovině 14. století. Je pro ně typická volná krajina bez osídlení ostře oddělená od kompaktních vesnic. Vzácné výjimky tvoří funkčně specifické objekty (mlýny, panské dvory, hájovny, cihelny atp.). V novověku byly lokálně tyto plužiny druhotně doplněny o samoty. Ty jsou v těchto plužinách novým, netypickým prvkem.

Kolektivizace zemědělství v 2. pol. 20. století silně setřela původní charakter těchto plužin. Řemenovitě členěné půdní bloky s mozaikou zemědělských kultur jsou dnes již vzácností vhodnou ochrany. I tak se dnes jedná jen o fragmenty. Většinou se dochovali jen hranice půdních bloků a mnohdy ani ty ne. Vzácné dochované segmenty je nutné zachovat.



Historická plužina obce Pěkná

Úseková a dělená úseková plužina – byla zřejmě nejstarším způsobem organizace zemědělských pozemků ve starosídelních krajinách. Ve středověku však (se změnou způsobu hospodaření) byly tyto staré plužiny přetransformovány na nepravé traťové plužiny. Později pak nově vznikají úsekové plužiny v souvislosti s novověkým osídlováním krajiny a jsou typickým znakem krajin novověké kolonizace.

Úsekové plužiny se nepojí výhradně na jeden sídelní typ. Objevují se v návaznosti na hromadné, silniční i návesní vsi. V návaznosti na stávající sídla se dnes jedná o jednoznačně nejčastější typ plužiny.

Plužina je členěna na různě velké a různě pravidelné, převážně však kompaktní úseky. Ty mohou mít čtvercový, obdélný i zcela nepravidelný tvar. Běžné je také zcela nepravidelné uspořádání úseků. Úseky využívané jako orná půda byly většinou menších rozměrů než úseky luk a pastvin. Vzhledem k přírodním podmínkám byly jednotlivé úseky typicky ohraničeny kamenicemi, kamennými zídkami či tarasy.

Scelování pozemků prováděnému v rámci socializace zemědělství padla za oběť velká část historické struktury úsekových plužin. Značná část si však své původní členění zachovala a dnes jsou jedním z charakteristických znaků Šumavy, proto je třeba tyto segmenty chránit.

Některé úseky v rámci úsekových plužin bývají pravidelně členěny na převážně užší pásy. K tomuto vnitřnímu členění úseků zpravidla docházelo až druhotně. Tyto dělené úseky však zpravidla nevytvářejí samostatné plužiny, ale jsou smíšeny s nečleněnými úseky. U soustředěných lánových vsí pak zpravidla obsazují okrajové části katastru. Časté je záhumenicové uspořádání dělených úseků v návaznosti na sídlo. Pruh pozemku zde přímo navazuje na usedlost, k níž náleží. Poměrně běžné byly i přechodné formy mezi lánovou a dělenou úsekovou plužinou, kdy na domy navazovaly výrazné lánové pruhy, zbylá část plužiny však měla charakter dělených úseků. Významný druhotný růst zastoupení úsekových, a zejména dělených úsekových plužin, byl způsoben pozdější parcelací původně společně obhospodařovaných pastvin a luk.



Částečně již zarostlá úseková plužina Malého Kozího Hřbetu



Úšeková plužina na Dolní Zvonkové



Plužina dělených úseků u Českých Žlebů



Plužina dělených úseků u Českých Žlebů



Plužina dělených úseků u Českých Žlebů

Úseková plužina s rozptýleným osídlením – je na území národního parku i celé České republiky vývojově nejmladším typem. Na Šumavě se uplatňovala až v poslední kolonizační vlně, jež osazovala nejvyšší partie. Tam byla v minulosti hojně zastoupena. Tyto polohy však nejvíce postihla poválečná redukce osídlení a dnes se tedy vyskytuje pouze na několika málo enklávách.

Vznik tohoto sídelního typu byl podmíněn krajně nepříznivými přírodními podmínkami a nevýhodností dlouhé docházky na vzdálené pozemky. V ryzí podobě tento typ obsazoval nově vznikající enklávy. Častější však bylo rozšiřování stávajících enkláv, v jejichž jádru ležely soustředěné vsi.

Tento typ je charakteristický absencí soustředěného sídla jako přirozeného jádra plužiny. Jednotlivé usedlosti jsou rozptýleny po ploše enklávy a jsou tedy součástí plužiny. Každá usedlost zpravidla stojí uprostřed nebo na okraji úseků, které k němu náleží.



Úseková plužina s rozptýleným osídlením Údolí u Srní



Úseková plužina s rozptýleným osídlením z Údolí u Srní

Lánová plužina – začala vznikat až po přechodu k individuálním formám hospodaření. Lokálně se tyto plužiny objevují již ve vrcholném středověku. Charakteristické jsou však pro krajinu pozdně středověké kolonizace. Na Šumavě se typicky uplatňovaly až v pozdním novověku. Lánové plužiny vznikaly výhradně společně s lánovými vesnicemi, většinou podél vodního toku, zde však výhradně podél komunikace, kdy se v určitých rozstupech stavěly domy. Jejich vzdálenost byla dána šířkami pozemkových pruhů, v němž každý dům stál. Každý pruh vlastnický náležel k danému domu a záhumentní uspořádání pozemků zde tedy bylo pravidlem. Jednotlivé pásy se táhly napříč celým katastrem. Kromě hlavních komunikací spojujících vesnice, vedly polní cesty po hranicích pozemků do jednotlivých statků, podél nich vznikaly i kamenice. Ty vzhledem ke kamenitosti zdejší půdy byly mnohdy velmi mohutné a samy o sobě tak tvoří dosud typický znak šumavské krajiny.

V místech, kde to dostupnost a utváření reliéfu umožnilo, setřela kolektivizace zemědělství 2. pol. 20. století charakter lánových plužin. Protože se však masivně zakládaly až při poslední osídlovací fázi nejvyšších partií, naprostá většina jich zůstala zachována (na rozdíl od ní spjatých lánových vsí, které téměř bezvýtku zanikly). I v dochovaných segmentech však došlo k redukci způsobů využití území na travní porosty a většina kamenic zarostla dřevinnou zelení, čímž velká část dochovaných plužin částečně ztratila pohledově otevřený charakter. Rozsáhlé, dnes již neosídlené plochy zemědělských krajín s dochovanou strukturou lánových plužin, jsou jedním z charakteristických znaků národního parku.

Lánové plužiny se většinou pojí s výrazně protáhlou lánovou vsí (často se táhnou celou délkou katastru). Kromě této zastavěné osy se ale jedná o volnou nezastavěnou krajinu. V sousedství lánových vsí často vznikaly i areály rozptýleného osídlení, které mohly druhotně částečně proniknout i do prostoru lánových plužin. Ty jsou však v těchto plužinách novým netypickým prvkem.



Lánová plužina zaniklých vsí Horního a Dolního Cazova



Široké pozemkové pásy lánové plužiny zaniklého Horního Cazova.



Lánová plužina v přeshraničním Bischofreutu

Dominikální plužina – je tvořena pozemky patřícími k panskému dvoru. Celá plužina tedy patřila jednomu majiteli. Dominikální plužiny se často neváží na vesnici, ale na dvůr (případně menší vsi při dvorech či zámečcích vznikly až později). Jádrem plužiny zpravidla býval hospodářský dvůr, příp. zámek. Jednotlivé pozemky byly relativně velké (stále však mnohem menší, než pole vzniklá kolektivizací zemědělství) a měly pravidelný, zejména obdélný tvar. Typické pro ně bylo lemování jednotlivých polí řadami nebo alejemi stromů. Charakteristická také byla prostorová kompozice, kdy se alejemi lemované cesty sbíhaly ke dvoru či zámku. Dominikální plužiny bývají zásadně volné, bez rozptýleného osídlení.

Dominikální plužiny se v řešeném území vyskytovaly pouze okrajově. Jejich tvůrcem zde také nebyla vrchnost (jak je obecně pravidlem), ale bohatí majitelé skláren.



Historická fotografie dominikální plužiny Debrníku, jejímž jádrem byl zámek



Dominikální plužina Debrníku v roce 1949 a její pozůstatky v roce 2008

Významná část plužin byla, tak jako na naprosté většině území České republiky, scelená do velkých lánů. Historická struktura uspořádání pozemků byla na těchto plochách zcela setřena. De facto se tak jedná o zcela nový typ - **plužina scelených lánů**.

2. DŮVODY PRO ZACHOVÁNÍ KULTURNÍHO BEZLESÍ

- tradiční a nezbytná součást kulturní krajiny a dochovaného krajinného rázu

Již od samého počátku je člověkem podmíněné bezlesí nedílnou součástí kulturní krajiny. I když zemědělství nebylo ve vyšších polohách Šumavy hlavním, vždy však nezbytným zdrojem obživy, proto bezlesí doprovázelo každé vznikající sídlo, ba i každou samotu. Je tedy neodmyslitelnou součástí kulturní krajiny. Za nutné považujeme zachovat z tohoto pohledu zejména bezlesí, která obklopují existující vesnice, vsíky i skupiny o několika domech.

Zejména se jedná o sídelní pás Bělá – Chlum, bezprostřední okolí Nové Pece, Jelení, Stožce, Dobré, Českých Žlebů, Hlinoš, Strážného, Borových a Svinných Lad, Nového Světa, Studeného Potoka, všech částí Kvildy, Popelné, Červené, Kozích Hřbetů, Karliny Pily, Rejštejny, Svojší, Jelenova, Modravy, Rokyty, Srní, Starého Srní, Mechova, Sedla, Dolní Zelené Hory, Dobré Vody, Karlova, Busilu, Prášil, Nové Hůrky, Slučího Tahu a enklávy Horské Kvildy, Filipovy Hutě, Hrádků a Údolí u Srní.

Není nutné zachovat bezlesí v jeho historickém nebo současném rozsahu. Jeho dílčí redukce je v zásadě možná, nesmí však dojít k narušení tradičního charakteru krajiny.



Kulturní krajina v okolí Kvildy

- zachování specifického fenoménu „opuštěné krajiny“

Pohnutý poválečný vývoj Šumavy způsobil zánik osídlení na rozsáhlých, dříve obydlených lokalitách. Zemědělský charakter těchto ploch však zůstal zachován (navíc často s dochovanou historickou strukturou plužiny) a vznikl tak zcela specifický typ krajiny. Jedná se o krajinu kulturní, obhospodařovanou, lidmi často po staletí kultivovanou, se zřetelnými znaky její pracné kultivace, avšak dnes bez jakéhokoliv osídlení. Tento typ krajiny je jedním z fenoménů národního parku a je nezbytné jej v reprezentativních plochách zachovat.

Zejména se jedná o plužiny zaniklých vsí: Zadní Zvonkové, většina enklávy Jelení, Krásné Hory, Mlaky, Horního a Dolního Cazova, Světlé Hory, Polky, Nové Polky, Březových Lad, část Svinných Lad - Seehaidu, Knížecích Plání, Stodůlek (pod Pláněmi), Bučiny, Hraběcí Hutě, Velkého Boru, Hůrky, Skelné, část Pasek, Zhůří pod Hadím vrchem i pod Huťskou horou, část Nového údolí, Žďárek, Paště, Vchynice-Tetov.



„Opuštěná krajina“ na Světlé Hoře

- **celorepubliková vzácnost krajinných segmentů s dochovanou historickou strukturou krajiny**

Krajinné segmenty s dochovanou historickou strukturou krajiny, která je dána existencí historického uspořádání pozemků a způsoby jejich ohrazení, jsou již dnes v rámci celé České republiky velkou vzácností. Jsou dokladem rozličného historického uspořádání krajiny, zde navíc v podmínkách, kde bylo velmi komplikované krajinu kultivovat. De facto se tedy jedná o kulturní památku. Zde se navíc nejedná pouze o malé segmenty, ale dochovala se zde historická krajinná struktura na poměrně souvislých plochách. Někdy dokonce v přímé návaznosti na existující sídlo. Je nezbytné zachovat reprezentativní segmenty všech typů plužin.

Jedná se zejména o segmenty: Zadní Zvonkové, Jelení, Českých Žlebů, Dobré, Mlaky, Krásné Hory, Kamenné Hlavy, Dolního a Horního Cazova, Světlé Hory, Nové Polky, Březových Lad, Knížecích Plání, Stodůlek, Bučiny, Orla (nad Kvildou), Kozích Hřbetů, Údolí a Dolní Zelené Hory u Srní a Zhůří pod Hadím vrchem.



Výjimečně dochovaná plužina bývalé Nové Polky

- **umožňuje vnímání a poznání krajiny**

Často se jedná o malé, lesem zcela izolované enklávy, zpravidla jsou to torza v minulosti mnohem rozsáhlejších území. I ty nám však umožňují opustit na okamžik rozsáhlý souvislý lesní komplex a rozhlédnout se po krajině. Tyto malé segmenty nám umožňují poznat Šumavy z úhlu pohledu, který nám souvislý les či vzdálené sídelní enklávy nemohou nabídnout. Proto je nezbytné zachovat bezlesou i řadu malých, lesem obklopených enkláv. Jedná se zejména o enklávy nebo jejich části:

Nové Údolí, Orel (nad Kvildou), Výhledy, Horní Antýgl a Zlatá Studna u Horské Kvildy, Podlesí, Zhůří (pod Hut'skou horou), Vysoká Mýt', Březník, Vchynice-Tetov, Zadní a Přední Paště, Babylon, Velký Bor, část. Stodůlky, Větrný (S od Prášílského jezera), Skelná, Rovina, Horní Žďánidla nebo Pomezí, Formberg a Hůrka, Rybárna, Javoří Pila, Schwartzův statek.



Atraktivní rozhledy z malé enklávy Přední Paště.

Enklávy či jejich části, které je z hlediska krajinného rázu nutné zachovat bezlesé, jsou přesněji specifikované v kapitole individuálního hodnocení jednotlivých enkláv.

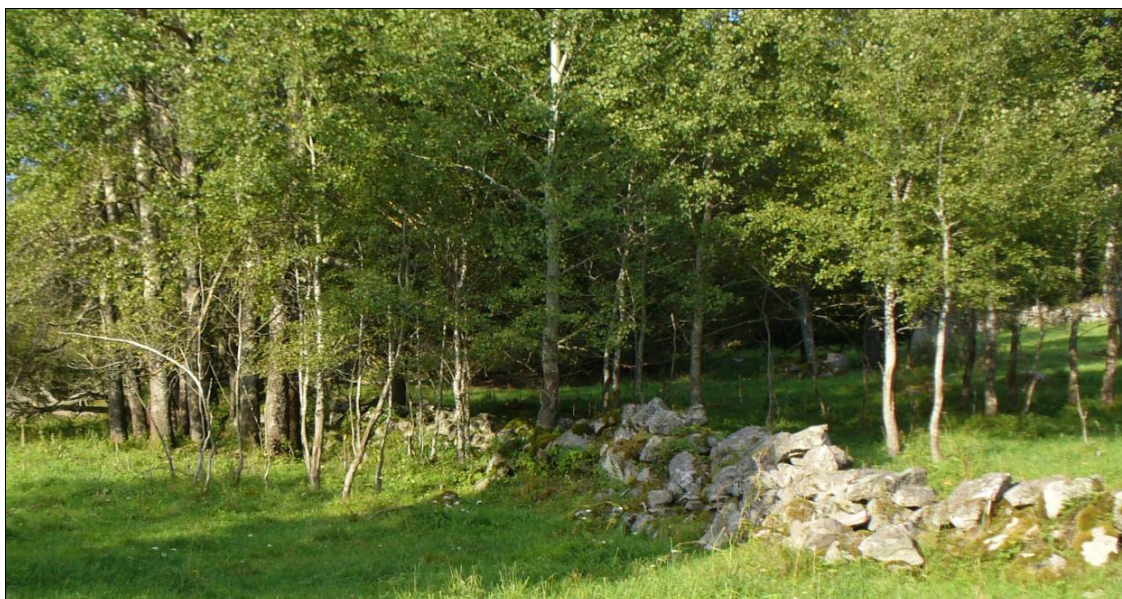
3. FORMY NARUŠENÍ PLUŽIN

- zalesňování a zarůstání

Proces ztráty kultivované obhospodařované krajiny probíhá kontinuálně již více než jedno století. Zarůstání v posledních 20-ti letech dokonce zesílilo. Zarůstají tak zejména nejdochovanější maloplošné segmenty. Pro jejich zachování do budoucna představuje tento proces největší problém.



V minulosti zemědělské, dnes zalesněné či zarůstající krajiny u Filipovy Hutě a na Krásné Hoře



Zarůstání plužin na Krásné Hoře



Zarůstání plužiny zaniklých Radvanovic

- **scelování pozemků**

Velkoplošné obhospodařování pozemků souviselo se socializací zemědělství v druhé polovině 20. století a narušilo značnou část plužin národního parku. Dnes již, alespoň předpokládáme, tento trend nehrozí.



Scelená plužina u Dobré

- **zastavování**

Atraktivnost krajiny NP Šumava přinesla zejména rozvoj rekreace, což je spojeno s výstavbou objektů různého charakteru. První náznaky se objevily již v druhé polovině 20. století, v posledním desetiletí však tento trend značně zesílil a lokálně může znamenat velké nebezpečí z hlediska zachování hodnot krajiny.



Borová Lada – rozšiřování zástavby



Plošné zastavování krajiny v Borových Ladech

- **destrukce historických způsobů ohraničení**

Vlivem změny ve způsobech hospodaření a využívání pozemků docházelo a dochází k poměrně významným změnám. V minulosti rušení hranic pozemků souviselo zejména se scelováním, v současnosti se spíše jedná o nešetrné přiblížování dřeva, pastvu apod. Potenciálním nebezpečím je i rozebírání kamenic s cílem získat stavební či dekorační materiál. V případě zídek a tarasů dojde k destrukci, nebudou-li opravovány.



Výjimečně dochované, dnes však narušované kamenice, zídky a tarasy, na bývalé Světlé Hoře



Největším problémem pro zachování zemědělského charakteru krajiny je dnes její plošné zarůstání. Trend postupné redukce rozsahu bezlesí v posledních 20 letech ještě zesílil. Redukce rozsahu bezlesí je v zásadě možná, nesmí však dojít k narušení základních charakteristik krajinného rázu. Konkrétní seznam enkláv či jejich částí, které je nezbytné zachovat, je uveden v individuálním hodnocení jednotlivých enkláv. Níže uvádíme obecné zásady zachování dochovaného krajinného rázu.

4. OBECNĚ PLATNÉ ZÁSADY ZACHOVÁNÍ KRAJINNÉHO RÁZU

Enklávy, které je z důvodů zachování krajinného rázu žádoucí zachovat bezlesé, je nutné obhospodařovat s takovou intenzitou hospodaření, která zabrání dalšímu zarůstání plůžiny.

Jedním ze základních znaků kulturní krajiny je, že sídla jsou obklopena zemědělskou krajinou. Tento stav je nutno zachovat. Nedopustit tedy rozvoj lesa až k sídlu, příp. sídla až k lesu. Nesmí dojít k redukci způsobů využívání území na zastavěné plochy a les. Toto nebezpečí nejvíc hrozí Prášílům a Modravě.

V enklávách, jež jsou charakteristické pohledovou spojitostí nebo se v nich rozptýlená zeleň uplatňuje pouze ve formě solitérů a linií, nedopustit vznik souvislých náletových ploch.



Pohledově otevřená sídelní enkláva Filipovy Hutě.

Segmenty s dochovanou historickou strukturou traťových, dělených úsekových a lánových plůžin

Zabránit zarůstání, záměrnému zalesnění dochovaných segmentů, příp. ničení jednotlivých ohraničení.

Zásadní je usměrňovat výskyt rozptýlené dřevinné vegetace tak, aby zůstalo vizuálně zřetelné prostorové uspořádání plůžiny. Rozptýlená zeleň by se tedy měla maximálně omezovat na jednotlivá ohraničení, kde bylo i v minulosti těžiště jejího výskytu. Pouze u širších, zejména lánových pozemkových pruhů, je možný výskyt solitérních dřevin i uvnitř pruhů. Je však velmi nežádoucí, aby její množství narušilo vizuální zřetelnost pásového uspořádání plůžiny.

Historicky bylo množství rozptýlené zeleně mnohem menší než dnes a prakticky nikdy netvořilo ani na ohraničení souvislé linie. Plůžiny byly v minulosti mnohem více pohledově otevřeny než je tomu v současnosti. Proto ojedinělé segmenty, kdy dochovaná ohraničení nejsou souvisle porostlá dřevinami, je velmi žádoucí zachování tohoto stavu (pravidelně tedy provádět redukci dřevin na ohraničeních).



Zřetelné pásové uspořádání plužiny u Českých Žlebů

Segmenty s dochovanou historickou strukturou maloplošných úsekových plužin

Zabránit zarůstání, záměrnému zalesnění dochovaných segmentů, příp. ničení jednotlivých ohraničení.

Zásadní je usměrňovat výskyt rozptýlené dřevinné vegetace tak aby zůstalo vizuálně zřetelné prostorové uspořádání plužiny. Rozptýlená zeleň by se tedy měla i zde maximálně omezovat na jednotlivá ohraničení, kde bylo i v minulosti těžiště jejich výskytu. Uvnitř jednotlivých úseků je případně možné ojediněle ponechat jednotlivé solitéry. Velmi nežádoucí je narušení vizuální zřetelnosti úsekového uspořádání.

Historicky bylo množství rozptýlené zeleně mnohem menší než dnes a prakticky nikdy netvořilo souvislé linie. Plužiny byly v minulosti mnohem více pohledově otevřeny než v současnosti. Proto ojedinělé segmenty, kdy dochovaná ohraničení nejsou souvisle porostlá dřevinami, je velmi žádoucí je v tomto stavu zachovat (pravidelně tedy provádět redukci dřevin na ohraničeních).

Zachovat zřetelné ohraničení jednotlivých úseků kamenicemi. Nedopustit rozvoj dřevinných ploch z ohraničení do plochy úseků (časté je zejména včasné neodstranění padlých stromů do plochy a postupné zarůstání dopadové plochy). Ztrácí se tak zřetelné vymezení jednotlivých úseků. Obdobně, je-li např. kamenicí zřetelně vymezeno rozhraní plužiny a lesa, nedopustit, aby les toto ohraničení překročil.

Plužiny s velkoplošnou úsekovou strukturou a plužiny scelených lánů (s nedochovanou historickou strukturou)

V těchto případech je zpravidla žádoucí vyšší podíl rozptýlené zeleně v ploše. Ta může mít solitérní, skupinkový i liniový charakter a není třeba ji jakkoliv prostorově usměrňovat. Její množství by však nemělo narušovat pohledově otevřený, zemědělský charakter území.

V zásadě je na okrajích možná dílčí redukce rozsahu bezlesí. V případech, je-li rozhraní plužiny a lesa zřetelně vymezeno, např. kamenicí, je žádoucí, aby bylo zachováno.



Plužina s nezřetelnou historickou strukturou v zaniklém Zhůří

Plužiny se setřelou historickou strukturou, u nichž je však žádoucí tuto strukturu obnovit

V případech, kdy je žádoucí obnovit narušenou historickou strukturu plužin (např. je-li segment v logické návaznosti na dochovanou strukturu nebo navazuje-li bezprostředně na velmi dochované sídlo), je nejvhodnější provádět obnovu pouze symbolicky: úzký pruh obnovovaného ohraničení jednotlivých pozemků (cca půlmetrové šíře) vymezit a ponechat spontánnímu vývoji. V obhospodařované plužině bude neudržovaný pás dostatečně zřetelný a postupem času jeho zřetelnost ještě vzroste spontánním náletem dřevin. Je nežádoucí jakkoliv uměle obnovovat zaniklé formy historického ohraničení (např. kamenice).



Částečně scelená plužina ve Vchyniči-Tetově

Plužiny v údolních nivách, často s dochovaným pásovým či úsekovým členěním

Tyto plužiny jsou tradiční součástí kulturních krajín Šumavy. Dnes, díky masivnímu ponechávání údolních niv spontánní sukcesy, jsou jedny z nejhroženějších znaků dochovaného krajinného rázu zemědělské krajiny. Alespoň v několika reprezentativních segmentech je žádoucí tento tradiční znak zachovat. Nejdochovanější segmenty jsou: údolí Vltavy u Dobré, bývalých Březových Lad, Černého Kříže a Údolí Křemelné v prostoru zaniklých vsí Zhůří a Starý Brunst.

Tyto segmenty je žádoucí zachovat v jejich pohledově otevřeném charakteru pouze se solitéry a malými skupinkami dřevin. Ohraničení jednotlivých úseků je zde tvořeno malými vodními příkopy. Ty je taktéž žádoucí zachovat – nepřehrazovat.



Údolí Křemelné v plužině zaniklého Zhůří

Plužiny fenoménu opuštěné krajiny

Zabránit ztrátě toto specifického typu krajiny, ať už zarůstáním nebo obnovením zástavby. V případě, že se jedná o segmenty s dochovanou historickou strukturou plužin, postupovat podle výše uvedených zásad. V případech, kdy byla enkláva osazena soustředěnou vsí, kterou dnes upomíná pouze skupina vzrostlé zeleně, je nejvhodnější zachovat tento stav, kdy je zaniknuvší sídlo v krajině – podle vzrostlé zeleně - dobře identifikovatelné. Nedopustit tedy v plužině takový rozvoj rozptýlené zeleně, který by tento charakter narušil.



Údolí Teplé Vltavy u zaniklých Březových Lad